

UNIONUL POPORULUI

*Prilej de a învia și tu
cu chipul Reg. Ferdinand
și lui*

ABONAMENTUL:
Pe un an 500 Lei,
pe o jumătate de an 250 Lei
Abonamentele se plătesc
înainte!

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933
Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior
Proprietar și director: IULIU MAIOR
Redactor: SEVER BARBU
Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică. Telefon Nr. 168

ANUNȚURI ȘI RECLAME:
Un șir Corp V, adică de lăr-
gimea a doi milimetri, Lei 20
Lărgimea de 1 cm. Lei 80

Talpa țării

Dintre locuitorii țării noastre, ne spun socotelile făcute de cei mai mari, că 85 și jumătate la sută sunt plugari. Ne putem deci numi țară de plugari, țară de opincari cari trăim pe urma unei simple și minunate care este plugul.

Ne mai spun socotelile făcute de oamenii învățați că prin reforma agrară au fost proprietăriți 5 milioane și jumătate de țărani. Și tot aceste socoteli ne arată că azi avem 2 milioane de gospodării cari n'au o vacă pentru lapte în curtea lor, 1 milion și șesute mii cari n'au porc pentru slănină și 100 mii cari n'au o găină la ușa lor. Aceasta este situația adevărată a țărânimii noastre și toate acestea țaranul rămâne același muncitor, îndrăgostit de glia țării lui. Țaranul rămâne aceiași temelie de granit tare, pe care se razimă întreaga națiune. Când vorbim de țaran, vorbim de națiune, căci 14 milioane de țărani robotesc pe ogorul patriei.

Stai uimit stând într-o zi de târg la marginea unui oraș, când vezi, câte bunătăți se vând de la sat la oraș. O țară întreagă se adună de la sat. De acolo din mijlocul satorilor mici și pitite printre dealuri au răsărit vremi tulburi conducători de oștiri și deștepți românesc. De acolo de la sate se trimit mesajele oamenilor tot ce doresc.

Unde nu găsim prezent satul românesc în vârstă țărănești? Il găsim printre comandanții de oaste, conducătorii de guverne, ministrii. În orașe satul este prezent prin doctori, prin advocați, în fabrici prin inginerii muncitorii iscusiți. Mai ales găsim prezent satul acolo unde se cerne viitorul lumii, acolo unde vârtejul ucigător al războiului prin voinicii înfrigați ce luptă. Pretutindeni cei plecați de la sate sunt prezenți, ducând cu ei cinstea și onomia țaranului.

Dela sate pleacă cei mai buni și mai vrednici fii ai acestui neam. Țărănimea este izvorul fermecat ce primește mereu forțele țării. Dacă izvorul, adică țaranul, e cutit, cinstit, toată țara este așa ca ei. Dacă izvorul este tulbure, toată apa este plină de murdărie și necurătenii.

Marele istoric Nicolae Iorga spunea odată că spre țărănime trebuie să se îndrepte atenția tuturor. S'au apucat unii învățați să se ducă acolo în sate, să le modifice, să le facă să fie orașele, dar greșit au lucrat căci schimbându-le forma satului și felul de viață al țaranului, fac din el un om fals. Săteanul nostru trebuie să-l lăsăm să-și trăiască traiul așa cum

știe el, dar să-l ajutăm să-și ducă traiul cinstit. Să-l ajutăm prin unelte pentru lucru, credite estive, doctori pricepuți, învățători harnici și mai ales prin o valorificare omenescă a produselor lui.

Să dăm satului puțința de dezvoltare și să oprim fuga spre orașe a sătenilor, cari dacă ajung la oraș, îngroașă pleava mahala-giilor și se fac din ei oameni fără nici un rost.

Să-i fie dată posibilitatea țaranului, să trăiască la sat, acolo unde portul lui a rămas același de veacuri; la fel vorba, cinstea și datinele aceleași rămas-au de mii de ani.

Iată care este problema cea mai arzătoare de azi! Este problema satului românesc care se cere neapărat să fie rezolvată în folosul „tălpilor țării“, a opincarilor, căci dacă satul este tare, țara întreagă e așa. Și tare vrem cu toții să fie țara noastră.

Ionel-Roșcovel—Obreja

Grăunțe sufletesti

O pildă pentru fete

Dacă vremurile de azi sunt furtunoase pentru așezământul țării noastre, apoi tot așa de periculoase sunt și începe să privește păstrarea în curăția sufletului nostru. Căci parecă lumea n'a fost niciodată mai păcătoasă ca acum, datorită războiului ce tulbură și zăpăcește. Iară această tulburare și zăpăceală sucește așa de ușor gâtul tineretului. Habar n'are bunăoară că un revolver cât de mic cuprinde în sine moartea, sau că pisica din jurul caselor noastre, deși te netezește cu corpul ei moale și te privește cu multă blândețe, este aproape tot așa de vicleană ca și tigru.

Iar decât orice pisică sau tigrul omul e mai prefăcut și mai viclean, pentru că s'a dovedit de atâtea ori capabil de cele mai rafinate amăgiri. Indelețnicire pe care-o vedem la câte un tinăr, care cu spume la gură împarte fetei lesne încredințate, bunătate, distracție, ba-i întinde și mâna de ajutor cu șiretenie, ca astfel s'o poată trage în capcană, după care urmează prăbușirea cu siguranță. Ori acest fel de a duce cu zăhărelul să știți, fetelor, că este arma secretă cea mai periculoasă ce se îndreaptă împotriva fecioriei sau a curăției trupului și sufletului vostru.

Tot între primejdii serioase ce se pun deacurmezișul virtuții curățeniei sunt: jocurile, cărțile, chipurile și cântecele murdare,

precum este și greșeala de a hoinări Dumineca în vremea Sfintei Liturghii peste rozoarele hotarului cu premilitarii și cu tineretul extrașcolar, băeți și fete, orânduire în țară creștină, fără de nici un temelie creștin sau moral.

În toată această învălmășeală de loc nu trebuie să ne pierdem capul. Dimpotrivă se cuvine să luăm contramăsurile cele mai bune. Între alte vom îmbrățișa cu trup și suflet drept model de urmat pentru toate cazurile prefăcute și viclene din jurul nostru purtarea nevinovată a câte unei fete. Așa de exemplu viața pilduitoare a Florentinei-Alexandrina Bartic născută în 1927 ca a patra fetiță la părinți. Aceasta la anii priceperii cerea deja mamei sale bani, ca să cumpere flori pentru înfrumusețarea bisericii. În biserică se simțea mai bine ca oriunde. Iubia foarte mult curățenia hainelor și a cărților. La învățatură cerea mereu ajutorul lui Dumnezeu. Ca cea dintâi în clasă, nu era sfătoasă, precum n'a fost nici când luase premiu la Tinerimea Română în București.

De săraci ca și de bolnavi niciodată nu-și uita. Față de oricine totdeauna se arăta plină de respect ca ținută, ca privire, ca vorbă, ca faptă. Hotărârile odată luate erau neschimbate, pe cari și le orienta după zicala: să cauți și faci numai ce este nobil pretutindeni. Nu trebuie uitat faptul că Sf. Cuminică pe care a primit-o zilnic a fost nutreământul evlaviei sale în cei 18 ani cât a trăit.

Iată pe scurt care a fost tiparul de viață al Florentinei, ce trebuie doar executat după porunca precisă a Mântuitorului: Mergi de fă și tu asemenea!

Păr. Octavian Fulcea

Odată...

Odată, atunci când nimeni nu știe, frate creștine, vei lăsa toate, vei lăsa tot ce-ți este drag în lumea aceasta și vei pleca în călătorie pe drumul lung din care niciodată nu te vei mai întoarce înapoi.

Odată — și poate vremea este aproape — te vei duce la locașul odihnei de veci. Poate acum, frate creștine, nu te gândești la plecarea ta și faci la planuri pentru viitor, dar: ziua hotărâtă vine, vremea trece și schimbă toate și ceasul plecării tale nu va întârzi să bată. Cine te poate asigura că vei ajunge ziua de mâine?

Uite, cum trec toate de pe pământ și cât de slab și neputincios este omul! Cât de su-

bredă este vieața lui! „Omul ca iarba și zilele lui ca floarea câmpului!“ Vine coasa și o taie și se usucă și nici locul în care era nu se mai cunoaște.

Frate creștine, gândește-te mai des la ziua plecării tale. Gândește-te că odată și odată Domnul îți va cere sufletul tău.

Odată — mai curând ori mai târziu — nimeni nu poate să știe. Domnul te va chema și pe tine să te cerceteze, să te întrebe de vieața ce ai trăit-o pe pământ. Ce vei face atunci? Cum vei fi găsit? Ce vei răspunde? Da, odată vei merge înaintea dreptului Judecător, dar oare vei putea să stai în fața Lui?...

Silește-te, frate creștine, să faci voia Lui până ești pe pământ, până nu se rupe firul vieții tale, ca să te primească și pe tine în curțile Lui,

Unde nu-s dureri nici chin
Nu sunt lacrimi nici suspin,
Fără numai bucurie
Și cântări de veselie.

IACOB SUCIU
plugar, com. Valea Largă,
jud. Turda

A murit un călugăr

În liniștea mănăstirească dela Obreja a închis ochii pentru totdeauna un viețuitor după chipul îngeresc, tinăr de zile. Ne-a părăsit blândul și smeritul frate Arcadie, călugăr după pravila celui dintru Sfinți Părintelui nostru Vasile cel Mare.

De mic a simțit chemare sfântă spre vieață desăvârșită. Dorind din tot sufletul să devină „înger în trup“, s'a lepădat de toată grija cea lumească și s'a dus la Sfânta Mănăstire. A bătut cu încredere la poarta mănăstirii și a rugat pe mai marii cinului călugăresc să-l primească și pe el la vieața cea desăvârșită. Cu multă râvnă sfântă a făcut noviciatul, adică ucenicia călugărească. Cu multă bucurie și cu multă încredere în Dumnezeu a făcut voturile călugărești, lepădându-se cu totul de lume și de deșertăciunile ei. A învățat între altele și meseria de croitor. Acolo în atelierul său muncea cu drag pentru părinții și frații dela Sfânta Mănăstire. Cu mult drag făcea servicii bune și vizitatorilor.

Trupul său slab a început să fie ros de o boală neiertătoare. Era doar în primăvara vieții, dar, răpus de boală, a trebuit să sufere mult. Cu resemnare în adevăr creștinească se ruga și atunci. Ingerul morții i-a dat sărutarea cea mai de pe urmă. Sufletul său a trecut „acelo unde nu este durere, nici scârbă, nici întristare, ci vieață fără de sfârșit“, iar rămășițele pământești așteaptă obșteasca înviere la Obreja.

Vesnica lui pomenire!

I. N.

Secașule, Secașule

— Secașule, Secașule,
De ce vii iar talburel?
Și în valurile tale
Aduci iarăși multă jale?
Te știam voios odată
Când copil vorbiam cu tine
Înșirai povești frumoare
Și 'mi vorbeai numai de bine.

— Frățioare, frățioare
Multă vreme e de-atunci
Când voios treceam prin sate
Ș'alergam voios prin lunci.
Azi, când trec prin sate multe,

N'aud decât cânt de jale
Nu mai spun povești la nimeni,
Talburat îmi văd de cale.
Căci plecați îmi sunt voinicii
Ce-mi ascultau doinirea,
Sunt plecați la depărtare
'N blestemat' Ungaris.

(După un cântec popular).

Ionel Roșcovel-Obreja

Trei păcurărași pe munte

Trei păcurărași pe munte
Hoi, Lerul Doamne.
Numa' unu-i străinel
Ca și-o lună de inel.
P'acela tot îl mâna
Să le 'ntoarcă oile.
Pân' oile le 'ntorcea
Lui mare lege-i făcea:
O să-l puște, o să-l taie.

— Pe mine nu mă pușcați
Fără capu' mi-l luați,
Și pe mine mă 'ngropați
În târluța oilor
Și 'n jocuțul mteilor.
Pe mine pământ nu puneți
Numa' sfânt glugața mea
Fluerița la curea,
Când vântu' a trăgăna
Fluerița m'a cânta.
Și oi, oi, oi, mândre bălăi
Mândru mi-ți cânta pe văi.
Oi, oi, mândre cornate
Mândru mi-ți cânta pe munte.
Oi, oi, oi, mândre moșate
Mândru mi-ți cânta pe sate.

Din comuna Aruncuta, jud. Cluj-Turda
Culese de I. PINCA

Leacul minune

A fost odată un călugăr credincios, care totdeauna era vesel, răbdător și gata să ajute. Aceasta a uimit pe toți. Lumea povestea că părintele ar purta asupra sa un leac minune, din care cauză ar fi atât de fericit și ar trăi atât de evlavios și cu spiritul sfințeniei. Și regele acelei țări aflase despre aceasta. A poruncit să vie la el și l-a întrebat dacă este adevărat ceiace vorbește lumea.

E adevărat, Majestate, răspuse Părintele. Acest leac îl întrebuițez în orice întristare, împotriva oricărei ispite și îmi ajută întotdeauna. — Se va termina atuncia în curând, socoti Regele. — Nu, Majestate, răspuse călugărul, leacul acesta nu devine mai neînsemnat și nici nu se mărește. — Ei, Părinte, zise Regele, atunci ai putea să-mi dai și mie o părțică. Oare ajută într'adevăr? — Da, Majestate, dacă îl întrebuițezi cum se cuvine, atunci ajută fără îndoială. — Așa dară nu mă lăsa să aștept, spuse Regele nerăbdător, arată-mi leacul tău minunat, și-l voi plăti bine. — Ți-l dăruiesc, zise Părintele. Ascultă, Majestate, aici se găsește. Apoi ridică degetul înspre cer și continuă: Trebuie să ne gândim în fiecare zi și adeseori pe zi la prezența lui Dumnezeu. Oriunde mă aflu și orice lucrare îndeplinesc, ochiul lui Dumnezeu, al Tatălui meu, este așintit asupra mea. Gândul la prezența lui Dumnezeu este leacul meu minune. Acest gând înfrumusețează orice plăcere, îndulcește orice durere și alungă toate ispitele.

Incearcă numai, Majestate, te asigur că îți va ajuta.

MOLDOVAN VASILE
com. Tăgșor, jud. Cluj-Turda

Cu cerneală roșie

am scris pe adresa fiecărui cetitor datoria ce o are la gazetă. Am făcut-o aceasta, ca nimenea să nu se poată scuza, că nu știe cu cât e dator, că și-a uitat să ne trimită banii, că teacă, că pungă.

Ca s'o putem face aceasta, am lucrat vreme îndelungată, cu toată atențiunea și cu toată hotărîrea.

Acuma urmează ca toți cetitorii de omenie, cari văd pe adresa lor scris cu roșu: „250 Lei“ sau mai mult, să meargă numai decât la poștă și să ne trimită prin mandat postal datoria.

Intrucât nu vor face-o, ne vom vedea nevoiți a le sista gazeta și a-i scrie cu numele în gazetă, la rubrica „lista neagră“, ca să știe toată lumea, din a cui pricină trebuie să se prăpădească această gazetă, acuma, după 26 ani de viață, când ar fi mai mare nevoie de ea.

Noi nu avem ajutoare de nicăiri, nici dela Stat, nici dela Mitropolie, ci ne susținem numai și numai noi înșine din abonamente.

Oricât de grele ar fi vremurile și împrejurările, omul de omenie, care cunoaște porunca a șaptea: „să nu furi“ și care a primit această gazetă, are datoria creștinească să-și plătească datoria, iar dacă nu o face, nu numai că fură dela noi acei bani, dar ne și înfige un cuțit în inimă.

Mai mult de 1/3 dintre abonați ne sunt datori cu sume însemnate, iar noi n'avem cu ce plăti hârtia, tiparul, expediția și poșta, și bani nu primim de nicăiri.

Pe toți abonații, dar mai ales pe cei buni platnici, îi rugăm, să binevoiască a ne trimite ajutoare, că altfel nu mai putem scoate gazeta, că nu avem cu ce.

Intrucât în curs de câteva săptămâni nu ne vor asculta cetitorii, vor omori această gazetă, acuma, într'al 26-lea an al vieții sale.

Celce are urechi de auzit să audă și să se grăbească!

Camera Agricolă a Jud. Târnava-Mică
— BLAJ —

Dragi plugari,

Datorită frontului, timpului nefavorabil și lipse ide semințe de semănat, lucrările agricole au rămas în urmă. În special, însăși mănăstirile de toamnă sunt foarte întârziate.

Frontul s'a îndepărtat. Dumnezeu e bun, a dat și va mai da zile senine, potrivite muncii agricole.

M'am convins la fața locului că n'ajung pierdut nici o oră bună de muncă și ați lucrat intens și atunci când avioanele dușmanului aruncau bombe ucigătoare. Prin munca D-voastră înălțătoare ați dat curaj și siguranță și orașenilor.

Deci nu vă scriu cu gândul să vă îndemn la lucru, ci să vă arăt căile prin care puteți ajunge la semințe de semănat și la o agricultură mai înaintată.

Anul acesta a fost bun. Toate culturile au dat recolte îmbelșugate, dar nu s'a putut trece peste tot, din cauza lipsei de benzină, ulei și a.

Depozitele de benzină cu greu se pot aproviziona. Transporturile pe CFR se fac mai mult pentru armată, în vederea câștigării victoriei finale.

Dar aproape 60% din păioasele județului Târnava Mică sunt treerate, așa că semințe de semănat sunt, numai că nu sunt uniform repartizate pe întreg întinsul județului.

Cei cari n'aveți semințe de semănat, im-

Cum stă lumea și țara

Luptele din Răsărit

Pe frontul răsăritean armatele rusești continuă să înainteze în toate sectoarele de luptă. Astfel pe frontul din Estonia armatele roșii au reușit să străpungă frontul german la vest și sud-vest de orașul Riga, cucerind mai multe localități, între cari și stații importante ca: Melujia, Asari, Eloka, etc.

Pe frontul din Transilvania de Nord, trupele românești cu cele rusești au reușit să cucerească mai multe localități, printre cari și principalul centru de cale ferată Zălau. Continuându-și înaintarea, ele au mai ocupat și comunele Borșa și Vișăul de Sus, care se găsește la numai 20 de km. de vechea frontieră dintre România și Cehoslovacia. Totdeauna au eliberat Baia Mare și Baia Sprie.

În Serbia armatele rusești cu cele sârbești de sub comanda mareșalului Tito au pătruns în capitala Belgrad, pe care au cuprins-o eliberând și orașul Dumbrovnik de pe coasta Mării Adriatice.

În Bulgaria Nemții au fost învinși și Bulgarii împreună cu Sârbii au reușit să cucerească importantul oraș sârbesc Procuple.

În Ungaria se dau lupte foarte grele. Armatele roșii încearcă să-i prindă pe Unguri ca într'un clește. În pusta ungurească se dă acum o mare luptă de tancuri. Este ultima piedecă pe care Ungurii și Nemții încearcă s'o mai opună în calea armatelor rusești, cari se apropie din ce în ce mai mult de Budapesta, capitala Ungariei. Debreținul, unul dintre marile orașe ungurești, a fost cuprins.

Luptele din Apus

Pe frontul apusean, armatele anglo-americeane își continuă înaintarea lor în toate direcțiile.

Astfel în Belgia la nord de canalul Leopold au fost cucerite mai multe localități. În regiunea Venraj din Olanda Nemții au fost deasemeni bătuți.

În orașul Aachen din Germania se dau crâncene lupte de stradă. Casă de casă trebuie curățită de Nemți. După lupte crâncene orașul Aachen a fost ocupat, vestita catedrală în

prumutați dela cei cari au treerat sau bateți cu imblăciul. În cazul când nu puteți ajunge la semințe nici prin una din aceste 2 căi, atunci înscrieți-vă urgent la administratorul agricol comunal, care prin Ocolul Agricol din plasa Dvs. va indica localitatea și proprietarul unde veți găsi cu prețul oficial semințele necesare. Transportul îl veți face cu căruțele, organizând coloane sub supravegherea jandarmilor, cari au primit ordine în acest sens.

Pericolul de mărură este mare, deci prăfuiți semințele înainte de semănat cu Ceretan.

Ceretan găsiți tot la administratorul agricol comunal cu 350 lei kgr. Pentru 7—8 feldere (120 kg. grâu) trebuiesc 250—300 gr. de Ceretan, care costă 100 lei. Deci cu 100 de lei salvați roadele unui jugăr.

Ajutați familiile concentraților, invalizilor, orfanilor, văduvelor și pe cei cari au rămas fără de vite în urma acestui război, pentru ca să aibă și ei pâinea viitoare asigurată.

Grăbiți-vă cu semănatul. Nu uitați că semănăturile făcute în luna Octomvrie, sau începutul lunii Noemvrie sunt cele mai sigure dau recolte mai mari.

Inginer Agronom VICTOR RUSU

care s'au încoronat 38 de împărați germani rămânând nedărîmată. Deasemeni au mai fost cucerite și orașele Wurselen, Richterich și Kohscheid din Germania. La vest de Arnhem, trupele aliate au trecut cursul inferior al fluviului Rin. Avioanele anglo-americeane atacă ziua și noaptea orașele nemțești. Ei sau hotărît să le facă una cu pământul și să nu mai rămână întreg nici un oraș german. Astfel a fost distrus și marele oraș german Colonia, care a fost atacat de mai multe ori de peste două mii de avioane aliate.

Războiul cu Japonia

În îndepărtatul seară-răsare, unde se găsește Japonia, războiul continuă cu toată furia. Astfel se comunică, că aviația anglo-americană a atacat a 18 oară insula Formosa, unde au făcut stricăciuni foarte mari. Orașul Okayama, care este o mare bază (port) japonez pentru reparații și aprovizionare, a fost complet distrus. Deasemeni a mai fost bombardat și orașul Manilla din insulele Filipine. În luptele, cari s'au dat pe apă între vapoare, au fost scufundate 73 vapoare japoneze. Deasemeni au mai fost doborîte și distruse peste 670 avioane. Cele mai noi știri spun că aliații au debarcat pe insulele Filipine.

Luptele din Italia

În Italia luptele continuă cu îndârjire. În ultimele zile au fost ocupate orașele Livernano și Gambattola. În Grecia se dau lupte pentru alungarea ultimelor rămășițe de nemți.

Mari frământări în Ungaria

Înaintarea trupelor ruso-române spre capitala Ungariei Budapesta, a provocat în Ungaria mari frământări politice. Regentul Horthy și-a dat seama, că nemții au pierdut războiul. De aceea în seara de 15 Octomvrie a ținut o vorbire la radio unguresc prin care a anunțat că a cerut armistițiu.

Puțin mai târziu însă șeful marelui stat major generalul Vereș dă ordin trupelor ungurești să lupte mai departe. Pe la miezul nopții, șeful legionarilor unguri Szalassy Ferentz ține altă vorbire tot la radio, prin care declară, că Ungaria luptă mai departe alături de prietena ei Germania hitleristă. În ziua de 16 Oct. Szalassy Ferentz a format un nou guvern unguresc. Tot în ziua de 16 Oct. la ora 11 seara radio din Budapesta a anunțat că Horthy a demisionat din cinstea de regent (inlocuitorul regelui). De soarta lui nuse mai știe nimic. Unii spun, că ar fi fost omorît, alții că ar fi fugit și alții că ar fi fost prins de nemți și dus în Germania.

În Budapesta Ungurii dornici de pace se bat acum cu legionarii unguri cari doreșc și mai departe războiul. Dumnezeu nu bate cu băta!

Budapesta amenințată

Trupele sovietice împreună cu cele românești înaintează din trei direcții spre Budapesta. Dinspre miazăzi, pe Dunăre, trupele sovietice au ocupat orașul Baja, de unde trec vijelios spre Budapesta, iară de către răsărit trupele sovietice și române înaintează dinspre Solnoc și Debrețin, flinta lor fiind tot Budapesta. Grofii și baronii din capitala Ungariei au fugit spre Berlin, dar nici acolo nu vor avea stare, căci și Berlinul va fi nu peste mult amenințat.

Trupele sovietice au intrat în Cehoslovacia

Mareșalul Stalin a anunțat că trupele sovietice au intrat în Cehoslovacia pe o adâncime de 50 kilometri și pe o lungime de 270 km, ocupând și pasurile Jablonița și Tatra.

Armata roșie a pătruns în Germania

Țânta armatelor roșii este să ocupe Germania. O armată roșie uriașă se află la granițele Prusiei Orientale și după lupte grele a și pătruns pe teritor german, ocupând orașul Eydkuhnen și îndreptându-se către Insterburg și orașul german Tilsit a fost ocupat. Germanii se retrag pe un front larg.

Intrunirea național-tărăniștilor dela București oprită

Duminecă în 15 Octomvrie era să se țină în sala „Scala” dela București o mare adunare național-tărăniștă, la care era să vorbească între alții și d-l Iuliu Maniu. Spre marea mirare a tuturor, adunarea însă a fost oprită. D-l Iuliu Maniu a înaintat un protest documentat președinției consiliului de miniștri, cu atât mai ales că adunarea comuniștilor din Dumineca dinainte nu a fost oprită. Ba unele ziare spun că dl. Maniu din pricina aceasta și-ar fi dat chiar și abdicarea din guvern.

Situația Guvernului

e tot cam așa cum am arătat-o în numărul trecut, doar atâta mai putem adăuga, că dnii miniștri Pătrășcanu și Petrescu n'au mai luat parte la cele din urmă sfături sau consilii de miniștri.

Ziarele comuniste arată învederat, care este cauza crizei guvernului. Frontul național democratic dorește adevărat, să primească în noul guvern mai multe scaune ministeriale decât ar vrea să le dea partidele vechi istorice (național-tărănesc și liberal). Aceștia din urmă răspund cu aceea că întreagă țara, afară de o parte dintre muncitorii dela orașe, țin cu ei, așa că nu se pot învoi la aceasta.

Deocamdată guvernul lucrează mai departe, iar țara s'ar bucura dacă criza de guvern s'ar amâna până la încheierea păcii, lăsându-se certele pe după război și mai ales după alegeri.

Guvernul începe să aibă mână tare

Guvernul maghiar a deținut pe'duii: profesor universitar Emil Hațiegan și avocat Aurel Socol din Cluj. Guvernul român auzind aceasta a deținut pe contele Valentin Bethlen din Turda, avocat Jakabffy din Lugoj, Széll din Brașov și Müller din Aiud. Îi va elibera atunci, când îi vor elibera și Ungurii pe ai noștri.

Guvernul român a pus în libertate la 23 August pe toți Ungurii osândiți pentru înaltă trădare, dezertare din armată și vătămarea onoarei (ofenza) națiunii. L-a întrebat apoi pe guvernul maghiar, dacă și el face la fel, cu osândiții de origină română, că dacă nu, îi deține și el pe toți acești Unguri. Numai în forma aceasta se poate vorbi cu Ungurii!

Cine au mai fost arestați. Între condițiile armistițiului este și aceea de a fi pedepsiți vinovații pentru desfășurarea războiului. Între aceștia au fost arestați de curând d-l Ilie Rădulescu, directorul ziarului „Porunca Vremii” și d-l Nichifor Crainic, directorul revistei „Gândirea” și profesor la Facultatea de Teologie din București.

Știri scurte politice

Generalul Bela Miklos, fost comandant șef ungar, și colonelul Keri s'au predat Rușilor.

Amiralul francez Platon, fost ministru în Franța sub ocupația nemțească, a fost condamnat la moarte și împușcat.

Trupele româno-ruse se află la numai 20 de km. de fosta frontieră a Transilvaniei dinspre Ungaria.

În Ungaria a început războiul civil sau revoluția (unguri contra-unguri).

În alegerile de președinte din America, președintele Roosevelt a primit mai multe voturi în 14 state, iar candidatul republican Dewey în 18 state.

Armata roșie se pregătește să atace Austria.

Capitala Greciei, Atena, a fost curățită de Nemți.

Portul Petsamo din nordul Finlandei a fost cucerit de Ruși.

Opt armate sovietice, cum n'a văzut până acum lumea, sunt gata pentru bătălia contra Germaniei.

În Ungaria s'a declarat starea de asediu.

Agenția germană D. N. B. anunță moartea Mareșalului german Rommel în urma rănilor căpătate cu prilejul unui atac al aviației aliate. Hitler a dispus, să i-se facă funeralii (înmormântare) naționale.

Regele Angliei a vizitat frontul din Belgia și Olanda.

Știrile săptămânii

Despre d-l Iuliu Maniu publică „Telegraful Român”, ziarul Mitropoliei ortodoxe din Sibiu, un articol prim, în care-l laudă pe președintele partidului național, ca pe unul din ctitorii României nouă și ca pe un om cu adevărat mare.

Parastas pentru eroii noștri. În catedrala din Blaj s'a făcut Duminecă, 22 Octombrie, după sf. liturghie un parastas pentru eroii neamului căzuți în luptele pentru desrobirea Ardealului cedat. Parastasul l-a slujit Il. Sa prepozitul și vicarul general Dr. Victor Macaveiu înconjurat de canonici. A cântat cu acest prilej corul „Jacob Mureșianu” condus de Păr. profesor Celestin Cherebețiu.

Mărirea salariilor funcționarilor dela poșta se va face încă în luna Octombrie, ceea ce este o mare binefacere și un act de dreptate pentru acei funcționari neîndreptățiți și înfomețați de toate guvernele românești. Se spune că li-s'a mărit salariul simțitor.

Sașii doresc alt episcop. Deodată cu schimbarea politicii noastre din 1940, Sașii din Ardeal, devenind hitleriști, au dat afară pe episcopul Victor Glondys dela Sibiu și și-au ales pe un răspopit dela Marpod, pe Wilhelm Staedel. Venind din nou la putere

Sașii bătrâni, credincioși și cu căpătâi la minte, au mers în audiență la noul episcop și l-au rugat să plece de bunăvoie, că altfel se vor vedea nevoiți a-l scoate cu de-a sila. E vorba că va fi repus în scaun tot vechiul episcop Glondys.

Un băiat de 14 ani fură 34 milioane Lei. Poliția capitalei a pus mâna pe băiatul de 14 ani Viorel Roșca, care cheltuia bani cu nemiluita. Luat de scurt, el a mărturisit că s'a introdus în casa unei doamne, din care a furat 34 milioane Lei și mai multe bijuterii. În cele două zile cât s'a putut bucura de banii furati, el a cheltuit nu mai puțin de 500 mii Lei. Acum șade la răcoare, după ce a predat banii furati poliției.

Se înmulțesc partidele ca după ploaie ciupercile. Zi de zi citim în ziarele din capitală că s'a mai înființat încă un partid. La urmă vom ajunge de vor trece de sută. Ce popor cuminte este poporul englez, care n'are nici acum mai mult de 3—4 partide!

S'au deschis școlile teologice la Moscova. D-l Stalin a aflat de bine să deschidă la Moscova școlile teologice. La deschiderea lor Mitropolitul Alexis a rostit o mare vorbire. Poporul rusesc s'a bucurat foarte de această poruncă a cărmuitorului puternicei noastre aliate.

Baptiștii și adventiștii din nou liberi. Ministerul Culturii Naționale a dat un ordin circular, prin care dă din nou deplină libertate religioasă baptiștilor și adventiștilor și poruncește să li-se redea toate averile.

Evreii vor face din nou armată. Noul guvern a șters legea adusă de mareșalul Antonescu, în baza căreia Evreii au fost scoși din controalele armatei, așa că de aici înainte vor face și ei armată ca și noi.

Noul șef al marelui stat major este d-l general în rezervă Rădescu Nicolae, care a fost înaintat general de corp de armată.

Omorit și jefuit. Avocatul Aurel Ioanovici din Galați venea dela moșia sa din județul Tutova, cu scopul de a merge spre București, când, în dreptul comunei Țocu din județul Tecuci, a fost atacat de o bandă de hoți și apoi jefuit. Răposatul a fost ajutor de primar al orașului Galați.

Și-a omorât soția cu 18 lovituri de briceag. Sărbul Vasile Calea, în vârstă de 44 ani, din Galați, și-a omorât soția, care era de numai 24 ani, cu 18 lovituri de briceag, fiindcă socrii îi făceau mizerii. După ce a văzut-o moartă, a dat foc casei și băcăniei și apoi a dispărut.

Și Bădăcinul a fost eliberat. Bădăcinul, satul de naștere al d-lui Iuliu Maniu, satul în care își are moșioara părintească acela care este astăzi cunoscut de întreaga lumea, a fost eliberat de oștirile române și sovietice.

Din Isprăvile Ungurilor citire. D-l prefect al județului Mureș Ioan Bozdog arată în Nr. 56 al „Gazetei Transilvaniei” din Brașov că în comuna Urca din jud. Turda soldații ungar au pușcat toate icoanele din biserică, au mitraliat bolta bisericii, au spintecat și călcat în picioare odăjdiile bisericești, au sfărâmat în tândări chivotul cu sfânta cuminecătură și au zdrobit potirul, strănile și cărțile bisericești. Să nu ne mirăm chiar de loc. Și „Gazeta Transilvaniei” din 1848 scria

că Ungurii intrând în Blaj au necinstit biserica și reședința episcopescă, făcându-și din odăjdiile bisericești șea pentru călărit, din patrafire frânhii, iar din stiharele preoțești ismene și cămăși. Precum vedem cultura sufletească ungurească e aceeași și în 1944 care a fost la 1848, ba încă a mai scăzut în cursul celor 96 ani.

Deschiderea Internatului „Vancean” de băieți din Blaj, care de prezent este pus la dispoziția armatei, va fi anunțată la timpul său prin foile „Unirea Poporului” și „Unirea”. Tot aci se vor publica și condițiunile de primire. — Celor ce au înaintat cereri de primire în internat, răspunsul — la timpul său — li-se va trimite acasă. — *Rectoratul.*

Episcopii ortodocși ai Ardealului au răspuns mitropolitului Leningradului. Mitropolitul Alexe al Leningradului și locțiitorul scaunului patriarhal al bisericii ortodoxe ruse a trimis o scrisoare fețelor bisericești și poporului credincios român, în care îi roagă, să sprijinească cu toate puterile înfăptuirea hotărârii pe care a luat-o M. Sa Regele în 23 August. Cei 6 episcopi ortodocși ai Ardealului, în frunte cu mitropolitul dela Sibiu, au răspuns acestei scrisori, asigurându-l pe mitropolitul Alexe de întreg sprijinul lor.

Jertfele dela Riga, un mare port al Letoniei, au fost grozav de mari. Președintele republicii letoniene a declarat, cumcă în cursul ocupației germane au fost nimicite 100.000 de persoane în acel oraș.

Nu este hârtie? Ziarul „Curierul” din București nu a apărut Vineri, 20 Octombrie, neavând hârtie. Ce e drept, acest ziar este cel mai răspândit în țară, numai la Blaj se vinde în 1200 exemplare, dar tocmai de aceea un ziar atât de citit nu poate rămânea fără hârtie. Să nu fie de fapt hârtie, că alte ziare apar până-i lumea?

Doi generali români arestați. D-nii general de divizie Trinca Atanasie și general de brigadă Nasta Alexandru au fost deținuți și arestați ca vinovați de purtarea războiului alături de Germania.

Populația din Moldova și Bucovina de sud se poate reîntoarce la căminurile ei, deocamdată însă numai aceea care merge cu carele. Nu peste mult nădăjduim să se poată întoarce și ceice merg cu trenurile.

Moartea năpraznică a unui profesor universitar. Profesorul universitar pensionar Dr. I. Popescu-Voitești a plecat în ziua de 5 Octombrie la vânatoare prin pădurea din apropierea satului său natal Voitești de lângă Târgu-Jiu. A doua zi l-au aflat mort într-o grădină cu lucernă, la 400 metri de casă, căzut pe o parte, cu ochelarii pe nas și pușca alături, fără de a avea nici o rană pe trup. Medicii au constatat că i-s'a rupt o vână în creier. Răposatul a fost un mare învățat (geolog vestit) și era aproape de 70 de ani.

† **Eugenia Popa n. Gherasim,** văduva fostului preot Ioan Popa din Cergăul Mare, mama Păr. Septimiu Popa directorul ziarului „Foaia Noastră” din Timișoara și soacra Păr. Aurel Peculea din Cergăul Mare, a adormit în Domnul, în vârstă frumoasă de 82 ani și într'al 19-lea an al văduviei, în ziua de 10 Septembrie, după o boală grea și îndelungată. Înmormântarea i-s'a făcut în 12 Septembrie. În veci pomenirea ei!